

Matematika

Duben I 2023

Počet účastníků: 1 383
Čistá úspěšnost: 48,7 %
Korig. úspěšnost: 50,8 %
Hrubá úspěšnost: 55,6 %
Průměrné skóre: 16,6
Medián skóre: 16,7

Počet úloh: 35
Max. možné skóre: 35,0
Max. dosažené skóre: 33,7
Min. možné skóre: -11,7
Min. dosažené skóre: -5,0
Směr. odchylka skóre: 6,7

PŘEHLED VZORCŮ

Rozdíl množin A a B: $A \setminus B$ případně $A - B$

Kvadratická rovnice: $ax^2 + bx + c = 0$; $x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$; $x_1 + x_2 = -\frac{b}{a}$; $x_1 \cdot x_2 = \frac{c}{a}$; $a \neq 0$

Goniometrické funkce:

$$\sin^2 x + \cos^2 x = 1$$

$$\operatorname{tg} x \cdot \operatorname{cotg} x = 1, x \neq k \cdot \frac{\pi}{2}$$

$$\sin 2x = 2 \cdot \sin x \cdot \cos x; \cos 2x = \cos^2 x - \sin^2 x$$

$$\sin\left(\frac{\pi}{2} - x\right) = \cos x; \cos\left(\frac{\pi}{2} - x\right) = \sin x$$

$$\operatorname{tg}\left(\frac{\pi}{2} - x\right) = \operatorname{cotg} x = \frac{\cos x}{\sin x}, x \neq k\pi$$

$$\operatorname{cotg}\left(\frac{\pi}{2} - x\right) = \operatorname{tg} x = \frac{\sin x}{\cos x}, x \neq (2k+1)\frac{\pi}{2}$$

$$\sin(x \pm y) = \sin x \cdot \cos y \pm \cos x \cdot \sin y$$

$$\cos(x \pm y) = \cos x \cdot \cos y \mp \sin x \cdot \sin y$$

$$\left| \sin \frac{x}{2} \right| = \sqrt{\frac{1 - \cos x}{2}}; \left| \cos \frac{x}{2} \right| = \sqrt{\frac{1 + \cos x}{2}}$$

x	0	$\frac{\pi}{6}$	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{3}$	$\frac{\pi}{2}$
sin x	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}\sqrt{2}$	$\frac{1}{2}\sqrt{3}$	1
cos x	1	$\frac{1}{2}\sqrt{3}$	$\frac{1}{2}\sqrt{2}$	$\frac{1}{2}$	0

Trigonometrie: sinová věta: $\frac{a}{b} = \frac{\sin \alpha}{\sin \beta}; \frac{b}{c} = \frac{\sin \beta}{\sin \gamma}; \frac{c}{a} = \frac{\sin \gamma}{\sin \alpha}$

kosinová věta: $a^2 = b^2 + c^2 - 2b \cdot c \cdot \cos \alpha; b^2 = a^2 + c^2 - 2a \cdot c \cdot \cos \beta; c^2 = a^2 + b^2 - 2a \cdot b \cdot \cos \gamma$

Logaritmus: $\log_z(x \cdot y) = \log_z x + \log_z y; \log_z \frac{x}{y} = \log_z x - \log_z y; \log_z x^k = k \cdot \log_z x; \log_z x = y \Leftrightarrow x = z^y$

Aritmetická posloupnost: $a_n = a_1 + (n-1) \cdot d; s_n = \frac{n}{2}(a_1 + a_n)$

Geometrická posloupnost: $a_n = a_1 \cdot q^{n-1}; s_n = a_1 \cdot \frac{q^n - 1}{q - 1}, q \neq 1$ **Geometrická řada:** $s = a_1 \cdot \frac{1}{1 - q}, |q| < 1$

Rozklad na součin: $a^n - b^n = (a - b)(a^{n-1} + a^{n-2} \cdot b + a^{n-3} \cdot b^2 + \dots + a \cdot b^{n-2} + b^{n-1})$

Kombinatorika: $P(n) = n!; V(k, n) = \frac{n!}{(n-k)!}; C(k, n) = \binom{n}{k} = \frac{n!}{k! \cdot (n-k)!}; \binom{n}{k} = \binom{n}{n-k}; \binom{n}{k} + \binom{n}{k+1} = \binom{n+1}{k+1}$

$$P^*(n_1, n_2, \dots, n_k) = \frac{(n_1 + n_2 + \dots + n_k)!}{n_1! n_2! \dots n_k!}; V^*(k, n) = n^k; C^*(k, n) = \binom{n+k-1}{k} = \binom{n+k-1}{n-1}$$

Binomická věta: $(a+b)^n = a^n + \binom{n}{1} a^{n-1} \cdot b + \binom{n}{2} a^{n-2} \cdot b^2 + \dots + \binom{n}{n-1} a \cdot b^{n-1} + b^n$

Analytická geometrie: velikost vektoru: $\vec{u} = (u_1; u_2)$ je: $|\vec{u}| = \sqrt{u_1^2 + u_2^2}$

Kosinus odchylky α přímk $p_1: a_1 \cdot x + b_1 \cdot y + c_1 = 0$ a $p_2: a_2 \cdot x + b_2 \cdot y + c_2 = 0$ je $\cos \alpha = \frac{|a_1 \cdot a_2 + b_1 \cdot b_2|}{\sqrt{a_1^2 + b_1^2} \cdot \sqrt{a_2^2 + b_2^2}}$

Vzdálenost bodu $M[m_1; m_2]$ od přímky $p: ax + by + c = 0$ je $|Mp| = \frac{|a \cdot m_1 + b \cdot m_2 + c|}{\sqrt{a^2 + b^2}}$

Středový tvar rovnice kružnice: $(x-m)^2 + (y-n)^2 = r^2$; elipsy: $\frac{(x-m)^2}{a^2} + \frac{(y-n)^2}{b^2} = 1; e^2 = a^2 - b^2$

Středový tvar rovnice hyperboly: $\frac{(x-m)^2}{a^2} - \frac{(y-n)^2}{b^2} = 1; -\frac{(x-m)^2}{a^2} + \frac{(y-n)^2}{b^2} = 1; e^2 = a^2 + b^2$

Vrcholová rovnice paraboly: $(y-n)^2 = \pm 2p \cdot (x-m), F\left[m \pm \frac{p}{2}; n\right]; (x-m)^2 = \pm 2p \cdot (y-n), F\left[m; n \pm \frac{p}{2}\right]$

Objemy a povrchy těles:

	Kvádr	Válec	Jehlan	Kužel	Koule
Objem	$a \cdot b \cdot c$	$\pi \cdot r^2 \cdot v$	$\frac{1}{3} S \cdot v$	$\frac{1}{3} \pi \cdot r^2 \cdot v$	$\frac{4}{3} \pi \cdot r^3$
Povrch	$2(ab+ac+bc)$	$2\pi \cdot r \cdot (r+v)$	$S+Q$	$\pi \cdot r \cdot (r+s)$	$4\pi \cdot r^2$

Matematika

1.

Čtvrtina čísla x zvětšená o 5 je o 25 menší než polovina čísla x . Čemu se rovná polovina x ?

- (A) méně než 30
- (B) **60**
- (C) 120
- (D) 240

2.

Jaký je nejmenší možný kladný počet cvičenců, které by bylo možné postupně řadit do osmnáctistupu, desetistupu, osmistupu, čtyřstupu, trojstupu a dvojstupu, aniž by některý cvičenec chyběl v řadě nebo přebýval?

- (A) 1 080
- (B) **360**
- (C) 180
- (D) 90

3.

Do sudu přitéká stálou rychlostí voda. V 8:00 byl sud napuštěn do jedné poloviny, v 11:00 byl sud napuštěn do dvou třetin. Nejdříve v kolik hodin bude sud napuštěn úplně?

- (A) v 16:00
- (B) **v 17:00**
- (C) v 18:00
- (D) v 19:00

4.

V budově je pět podlaží označených čísly 1 až 5 od nejnižšího po nejvyšší. V každém podlaží sídlí právě jedna z pěti firem (Alfa, Beta, Gama, Delta, Epsilon). Jak firma Epsilon, tak firma Alfa sídlí v podlaží označeném sudým číslem. Firma Gama sídlí v podlaží označeném o dva větším číslem než firma Beta, která ale sídlí výše než firma Alfa.

Ve kterém podlaží sídlí firma Delta?

- (A) **v prvním**
- (B) ve třetím
- (C) ve čtvrtém
- (D) v pátém

5.

Funkce f je definována vztahem $f(x) = 3 + x$ a funkce g je definována vztahem $g(x) = 3 \cdot (3 + x)$.

Jakou hodnotu má $g(z)$, pokud platí $f(z) = 11$?

- (A) 3
- (B) 11
- (C) 14
- (D) **33**

6.

Hodnota kterého z následujících výrazů je pro libovolné kladné celé číslo A vždy kladné sudé číslo?

- (A) $(A + 3) - (1 - A)$
- (B) $(1 + 2A) - A$
- (C) $(3A + 2) - (1 - A)$
- (D) $3(A + 1) - 2$

7.

Vztah mezi počtem bodů ztracených v testu a známkou vyjadřuje následující popis. K číslu 7 přičteme počet ztracených bodů z testu zmenšený o tři a součet vydělíme čtyřmi. Výsledkem je známka z testu. Znamky jsou v rozmezí 1 až 5 a zaokrouhlujeme je na nejbližší celá čísla.

Která z následujících variant známky a počtu ztracených bodů z testu **není správná**?

- (A) 11 ztracených bodů, známka 4
- (B) 8 ztracených bodů, známka 3
- (C) 4 ztracené body, známka 2
- (D) **3 ztracené body, známka 1**

8.

Stánek s limonádou utržil v červenci c EUR, v srpnu s EUR a v září z EUR. Pro jeho tržby v uvedených měsících platí vztah:

$$\frac{c+z}{2} - 500 > \frac{c+s}{2}$$

Které z následujících tvrzení vyplývá z uvedeného vztahu?

- (A) V každém z uvedených tří měsíců byly tržby za daný měsíc vyšší než 500 EUR.
- (B) **Tržby za srpen byly nižší než tržby za září.**
- (C) Tržby za červenec byly vyšší než tržby za srpen.
- (D) Rozdíl mezi tržbami za září a tržbami za červenec byl alespoň 500 EUR.

9.

Ester s Kateřinou mají dohromady 450 medailí. Aby jich měly obě stejně, musela by Kateřina dát Ester 45 medailí. V jakém poměru jsou počty medailí Ester a Kateřiny?

- (A) 1 : 2
- (B) **2 : 3**
- (C) 1 : 3
- (D) 1 : 4

Matematika

10.

Na večírek dorazilo M mužů a Z žen. Žen bylo méně než mužů, ale ne méně než polovina počtu mužů. Která z následujících dvojic vztahů uvedenou situaci vyjadřuje?

(A) $M > Z$ a zároveň $2Z \geq M$

(B) $Z < M$ a zároveň $Z \leq \frac{M}{2}$

(C) $Z < M$ a zároveň $Z > \frac{M}{2}$

(D) $Z \leq M$ a zároveň $Z > \frac{M}{2}$

11.

Na střeleckých závodech závodník desetkrát vystřelí na terč, na což má limit 60 sekund. Za každý zásah terče získá 10 bodů. Dále dostane 1 bod za každou sekundu, o kterou skončil dříve oproti časovému limitu. Následující tabulka uvádí počty zásahů a čas u závodníků, kteří již odstříleli.

Jméno	Počet zásahů	Čas v sekundách
Jiří	6	53
Karel	5	48
Luděk	7	60

Jako poslední bude střílet Martin. Která z následujících kombinací počtu zásahů a času mu zajistí třetí nejvyšší počet bodů?

(A) 5 zásahů, 51 sekund

(B) 5 zásahů, 60 sekund

(C) **6 zásahů, 55 sekund**

(D) 6 zásahů, 59 sekund

12.

Následující čísla

π , 3, $\frac{23}{7}$, $\log 3$

seřadte vzestupně:

(A) $\log 3$, 3, $\frac{23}{7}$, π

(B) 3, $\log 3$, $\frac{23}{7}$, π

(C) $\log 3$, 3, π , $\frac{23}{7}$

(D) 3, $\log 3$, π , $\frac{23}{7}$

Matematika

13.

Nechť P , Q jsou dva polynomy a necht' nerovnice $P(x) \cdot Q(x) > 0$ má za řešení interval $(a; b)$. Stejný interval je též řešením nerovnice:

(A) $P(x) + Q(x) > 0$

(B) $P(x) > 1 - Q(x)$

(C) $P(x) > \frac{1}{Q(x)}$

(D) $\frac{P(x)}{Q(x)} > 0$

14.

Je dáno přirozené číslo n . Označme A největší společný dělitel čísel n a 15 a označme B nejmenší společný násobek čísel n a 15. Platí-li $AB = 300$, pak platí:

(A) $n = 15$

(B) $n = 20$

(C) $n = 25$

(D) $n = 30$

15.

Počet všech podmnožin množiny $\{1, 2, 3, 4, 5\}$, které obsahují číslo 1 a neobsahují číslo 2, je roven:

(A) 7

(B) 8

(C) 19

(D) 32

16.

Výraz $(3 - a)^4$ je pro každé $a \in \mathbb{R}$ roven výrazu:

(A) $81 - a^4$

(B) $81 - 18a^2 + a^4$

(C) $81 - 108a + 54a^2 - 12a^3 + a^4$

(D) $81 + 108a + 54a^2 - 12a^3 + a^4$

17.

Tomáš hodil třemi standardními šestistěnnými kostkami. Pravděpodobnost, že tři čísla, která mu padla, jsou vzájemně různá, je rovna:

(A) $\frac{1}{20}$

(B) $\frac{1}{2}$

(C) $\frac{5}{9}$

(D) $\frac{5}{6}$

18.

Správné seřazení čísel

$$(4!)^4, (4!)^{4!}, 4^{4!}$$

podle velikosti je:

(A) $(4!)^4 < (4!)^{4!} < 4^{4!}$

(B) $4^{4!} < (4!)^4 < (4!)^{4!}$

(C) $(4!)^4 < 4^{4!} < (4!)^{4!}$

(D) $4^{4!} < (4!)^{4!} < (4!)^4$

19.

Vlak sestává z lokomotivy, tří vagonů pro pasažéry s kupé, tři vagonů pro pasažéry bez kupé a jednoho jídelního vozu (vagony stejného typu považujeme za nerozlišitelné). Kolika způsoby může být vlak sestaven, je-li jediná podmínka, že lokomotiva musí být první?

(A) 140

(B) 348

(C) 520

(D) 760

20.

Řešením nerovnice $\sqrt{x^2} + x - 2 < 0$ v oboru reálných čísel je množina:

(A) $\emptyset$

(B) $\mathbb{R}$

(C) $(-\infty, 1)$

(D) $(-1, +\infty)$

21.

V geometrické posloupnosti (a_n) je $a_5 = 1$ a $a_{10} = -\frac{1}{32}$. Její

kvocient je:

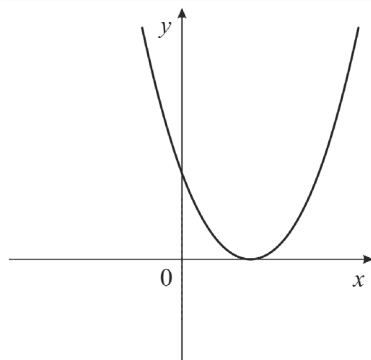
(A) $-\frac{1}{2}$

(B) $\frac{1}{2}$

(C) $-\frac{\sqrt{2}}{2}$

(D) $\frac{\sqrt{2}}{2}$

22.

Na obrázku je zakreslen graf funkce $y = ax^2 + bx + c$. Pro koeficienty a, b, c platí:

- (A) $a > 0, b > 0, c = 0$
- (B) $a < 0, b < 0, c > 0$
- (C) $a < 0, b > 0, c = 0$
- (D) $a > 0, b < 0, c > 0$

23.

Kterou vlastnost **nesplňuje** funkce $y = \frac{|x|}{x}$?

- (A) Je omezená shora.
- (B) **Je rostoucí.**
- (C) Je lichá.
- (D) Má maximum i minimum.

24.

Řešením nerovnice $\cos 2x < 1$ v intervalu $\langle -2\pi, 2\pi \rangle$ je množina

- (A) $(-2\pi, 0) \cup (0, 2\pi)$
- (B) $(-2\pi, -\pi) \cup (-\pi, \pi) \cup (\pi, 2\pi)$
- (C) $\langle -2\pi, 0 \rangle \cup (0, 2\pi \rangle$
- (D) $(-2\pi, -\pi) \cup (-\pi, 0) \cup (0, \pi) \cup (\pi, 2\pi)$

25.

Počet uspořádaných dvojic $[x, y]$ reálných čísel, které vyhovují soustavě tří rovnic o dvou neznámých

$$2x - 2y = 1,$$

$$x + 2y = 2,$$

$$2x + 3y = 6,$$

je:

- (A) 0
- (B) 1
- (C) 2
- (D) 3

26. Úloha byla na základě rozhodnutí NOK vyřazena.

Číslo 3 se **nerovná** číslu:

- (A) $-\log_2 \frac{1}{8}$
- (B) $\log_3 27$
- (C) **$\log_2 64$**
- (D) $3\log_4 4$

27.

Sečteme-li k za sebou jdoucích přirozených čísel, dostaneme součet 2 000. Číslo k může být rovno:

- (A) 2
- (B) 3
- (C) 4
- (D) **5**

28.

Máme šest po sobě jdoucích sudých čísel. Součet prvních tří z nich je 468. Součet zbylých tří je:

- (A) 474
- (B) 480
- (C) **486**
- (D) 492

29.

Funkce $f: y = (x + 2)^2 - x$ je složena z vnitřní funkce g a vnější funkce k . Pak funkce g a k mohou například být:

- (A) $g: y = (x + 2)^2$, $k: y = x - 1$
- (B) $g: y = x + 2$, $k: y = (x + 2) - x$
- (C) $g: y = x + 2$, $k: y = (x + 2)^2 - 2$
- (D) **$g: y = x + 2$, $k: y = x^2 - x + 2$**

30.

Oba kořeny rovnice $x^2 + 2x - a = 0$ jsou kladné, jestliže pro reálný parametr a platí:

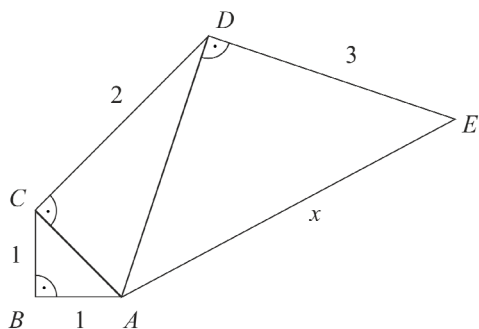
- (A) $a < 0$
- (B) $a > 0$
- (C) $a > 1$
- (D) **Takové a neexistuje.**

31.

V rovině jsou dány dva různé body A a B . Množina všech bodů Z v rovině, které splňují podmínku $|AB| - |BZ| = |AZ|$, je:

- (A) střed úsečky AB
- (B) osa úsečky AB
- (C) **úsečka AB**
- (D) elipsa s ohnisky A a B

32.

Jsou-li trojúhelníky ABC , ACD , ADE pravoúhlé s délkami stran jako na obrázku, je délka úsečky označené na obrázku písmenem x rovna:

(A) 3

(B) $\sqrt{15}$

(C) 4

(D) $3\sqrt{3}$

33.

Nejkratší tětiva kružnice $x^2 + y^2 - 8x + 4y + 11 = 0$ procházející bodem $T[5; -1]$ leží na přímce o rovnici:

(A) $x - y - 6 = 0$

(B) $x + y - 6 = 0$

(C) $x + y - 4 = 0$

(D) $x + y - 2 = 0$

34.

Osový řez rotačního kužele má obsah $36\sqrt{3}$ cm² a úhel u základny má velikost 60° . Obsah pláště kužele je:

(A) 36π cm²

(B) 72π cm²

(C) 36 cm²

(D) 72 cm²

35.

Existují právě dva vektory $\vec{v}$, jejichž velikost je $\frac{\sqrt{5}}{3}$ a které jsou rovnoběžné s vektorem $\vec{u} = (-4; 2)$. Jedním z nich je vektor:

(A) $\vec{v} = \left(\frac{1}{3}; -\frac{2}{3}\right)$

(B) $\vec{v} = \left(\frac{1}{3}; \frac{2}{3}\right)$

(C) $\vec{v} = \left(\frac{2}{3}; -\frac{1}{3}\right)$

(D) $\vec{v} = \left(\frac{2}{3}; \frac{1}{3}\right)$